

legfeljebb 1450 méteres főpárkánymagasságú háromemeletes épületek építhetők.

A hetedik övezetben földszintes épületek építhetők 4-től 5 méter főpárkánymagassággal.

A nyolcadik övezetben a telek legkisebb területe 1000 négyzetméter. Itt csak ipari tevékenységet szolgáló épületek emelhetők. Ez a korlátozás azonban nem zárja ki, hogy a gyár őrsége hivatott személyzet, illetve olyan tisztviselők részére lakás is épüljön, akiknek a helyszínen való tartózkodása az üzem szempontjából feltétlenül szükséges.

A kilencedik övezetbe tartoznak a terek, általában a zöld területek. Ezen övezetben csak a zöld- és szabadterületi jelleg rendeltetésével ellentétben nem álló esetről esetre meghatározott célú és terjedelmű építmények építhetők, szigorúan szabadonálló módon.

Végül a tizedik övezetben mezőgazdasági célokat szolgáló építkezések emelhetők és a legkisebb beépíthető terület 800 négyzetögl.

Dalmácia

Az olasz adriai szigettenger

Dalmácia — amelyet a legutóbbi hadművelet során teljesen megszálltak az olasz csapatok — Kr. e. 79-től Kr. u. 476-ig római provincia volt. Julius Nepos rövid uralkodása négy évre elszakította Itáliától, de Odoaker visszakapcsolta hozzá s ezt az egységet 493 és 553 között a keleti gótok is tiszteltben tartották s a ravennai exarchákon keresztül továbbá 15 éven át a kelet-római birodalom is fenntartotta. Dalmáciának Itáliától való egyetlen hosszú elszakadása 578-tól 1240-ig, ami a szigeteket illeti, csak 1052-ig tartott, ez az elszakadás egybeesett a népvándorlás korával. De attól kezdve 1789-ig nem szakadt meg az egység és azután is, hogy Ausztria megdöntötte Venetia hatalmát, Dalmácia osztrák a sorában. Husz történelmi századból Olaszország és Dalmácia 1451 esztendőig töltöt közösségben.

A római egyház is kimutatta, hogy nem tekint Dalmáciát az osztrák birodalom tartományának, mert Sebenico, Spalato, Lasina, Ragusa és Cattaro püspökségeinek felettes hatóságává a zárai metropolitát tette meg, ami által közvetlenül Róma s nem pedig a bécsi püspökség ellenőrzése alá kerültek.

A kívülálló német tudós, Fischer, a délszár-európai félszigetekről szóló művében (Länderkunde der drei südeuropäischen Halbinseln, 1893) így ír: „Dalmácia szinte nélkülözi a szárazföld minden jellegzetességét. Az egész egy szigettenger, szigetszerű terület ott is, ahol a partvidék nem látszik elszakítva a szárazföldtől. A belső vidéki felől nehezen közelíthető meg, teljes mértékben a tengerhez van kapcsolva s nem ok nélkül tartozik Róma és Venetia uralma alá.”

Dalmáciának mindig római és katolikus hagyományai voltak és ezeknek az emlékei élnek még az egész partvidék számtalan kikötőjében. Lesinatól Teodoig, Zaratól Trauig, Salona di-esőséges római diadalívei, a tenni várkastély, a raguzai kolostor és rektori palota, a sebenicói dóm, lépcsők és diszkúták, paloták és tornyok, kapuzatok és siremlékek, mindmegannyi gyermeke Róma és Venetia építőművészetének.

Édesapám

Szécsi Ede

1906. május 5-én 86 éves korában meghalt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a szülő temető cinterméjében.

Mély gyászomban osztozik velem fiam, dr. Csányi István.

Szeged, 1941. május hó.

Dr. MEZEY ÖDÖNNE sz. Szécsi Márton

Színészetéről, színészekéről

Írta: Sz. Szigethy Vilmos

Kezdetben volt a tragedia, meg a vígjáték, aztán meglehetősen elszaporodtak a műfajok. Egyik-másikra az édesanyja sem ismerne rá, hogy mi csoda: társadalmi színmű, helyzetkép, zenés vígjáték, komédia? Nincs már olyan határozott elválasztó vonal, mint amikor azon tanakodunk, hogy prózai darabot nézzünk-e meg, vagy zenésit.

Az elválasztáson sokat vitatkoztak már kritikuskaink, esztétikusaink, de egyelőre nem tudnak dönteni, mert minden új szezon új műfajt termel ki. Hát várni kell, hátha megállapodik egyszer ez a nagy nekigabalyodás. Annyi bizonyos, hogy becsülést érdemel az a szindarabíró, aki nem írja műve alá, hogy az vígjáték, mikor ő maga tudja a legjobban, hogy nem az. Lehet, hogy óvatosság is vezetni s fél a színpadi diszletezőktől. Azok közt vannak mokány legények s nem ismerik esztétikában sem a tréfát.

En azt hiszem, hogy felesleges a meghatározás keresése, mert elvégezte ezt már az előbbrevaló esztendőben egy gyulai magyar. Gyula nyári állomása volt Makó Lajosnak, aki hiába hozta ott színre a legjelesebb darabokat, hiába tartott olyan nivóju társulatot, amilyent ma aligha lehetne összetoborozni, a közönség csak az operettekre volt kíváncsi.

Makó már jóval az előadás előtt kiült a színház előtti kis padra, közel a pénztárhoz, — általában szerette megfigyelni az érdeklődést.

Igy lát egyszer egy öreg magyart, aki cédata nélkül ballag vissza, hát megszólítja.

— Tán elfogytak a biléták, bácsi!

— Maradt belőlük elég, csak én tévedtem.

— Miben tévedett?

— Azt hittem, hogy muzsikás darabot játszanak, ahol énekelnek, meg táncolnak.

— Azt szereti?

— De nagyon ám. Tuggya, nincs annál szebb. Némelyike úgy kicifrázza, hogy az én lábam is bizseregni kezd, de nem a rejomatól. Aztán hogyan énekelnek, meg komédiáznak, — a könnyem is potyog bele, annyit nevetek. Ilyent kéne futtatni adni, ez az igazi.

Makó, amugy is distingvált komoly ur, az ország egyik legjelesebb drámai színésze, (ámbar utólérhetetlen Gáspár apó szerepében is) — valami hivatásfélét érzett, hogy neki most meg kell térítenie egy eltévedt báránnyát.

— Nincs igaz, öregem, mert nem ez az igazi színészkedés, hanem a másik, amelyikben se ének, se tánc. Ugy hívják, hogy dráma.

— Már olyat ne mondjon az ur, mert magára marad vele.

— Látott már ilyen darabot? — crösködik Makó.

— Láttam, mondja az a legteljesebb megvetéssel, de az is elég volt egy életre. Majdnem elaludtam tőle.

— Talán rosszul játszottak a színészek?

— Hallja-e, nem játszottak azok sehogy, de ki a fenét érdekli, hogy váltig csak a maguk dolgát beszélik?

Makó Lajos, majd Almásy Endre szegedi mintársulatának java részét hamar elkapkodta Budapest. Meglehetősen válogatos volt a Nemzeti Színház is, a Vígsház is, tisztán a hivatottságot nézték, nem a protekciót, a kalandos közbenjárásokat. Mindennél ékebben beszél azonban az akkor felkerültek hatalmas listája.

Egy szegedi színész nő majd meghalt az irigységtől, ha pályatársai szerződötési tárgyalásairól hallott. Hát már mindenki, csak ő nem? Azt csinálta, hogy bizalmasan, becsületszóra, titokban maradjon, terjesztési kezdte, hogy az ő ügye is meglehetősen előrehaladt, lényegtelen részletek vannak még hátra, de hamarosan ő lesz a Vígsház stárja.

Ugyanakkor titokzatos kezek titokzatos összeköttetéseket mozgattak meg, ha mingyárt nem is a szerződötése érdekében — végtére Faludiék rendkívül kényesek voltak művészeti kérdésekben —, hanem hogy legalább egyszer feltéptessék. Ha pedig már ott van, senki sem biztos a helyzet kialakulásában. A sikert ki lehet préselni Mulsóleg is, sok ennek a furcsa valaminek a babája. Isten neki, nagynehezen kapott egy délutánt. Próbálkozzék, hadd mutassa meg, hogy mit tud, vagy mit nem tud.

Attól kezdve nem lehetett vele birni, hatálra sáppasztott mindenkit a jövőjével. Már szerepeket osztott, többeket nyugdíjba kergetett — úgy emlékszem, Varsányi Irénnek sem kegyelmezett meg —, így én és úgy én volt minden szava.

— Ne izguljatok, csitította Nyáray Antal a lemaradt tagokat, magatok tudjátok a legjobban, hogy nem szabad a színész beszédét szó szerint venni.

Azzal mefisztoi mosolyával, amely annál veszedelmesebb volt, minél nyájasabb, — közeledett a művésznőhöz.

— Tudod már, hogy miben lépsz fel?

— Egyelőre nem állapodtunk meg, minden nap várom az értesítést. De hát az nekem mindegy.

— Nő, nem egészen. Azok a Faludiak ravasz fickók, unhatják az ilyen közbeékelődést, hát muszájból belemennek, aztán elsüllysztenek. Ajánlom, ragaszkodj valami parádés szerephez, ahol érvényesül a testi egyéniséged, — elég mutatós vagy, a meztelen vállad majdnem egészen jó, ezzel könnyebben megfogod a közönséget. De ne hagyd, hogy elszürkítsenek, teszem azt a Tanító-nővel.

Nagyon nyájas volt, csak aki jól ismerte, az tudta, hogy ez a grimásza. Ugy tette hozzá:

— Egyébként is gyenge szereped, nem vagy jó Tanító-nő.

A művésznőből kitört az a dallamos önérzet, amely olyan furcsa helyeken és formákban tud megnyilvánulni.

— Ki mondja azt, hogy én nem vagyok jó Tanító-nő? Kikérem magamnak. Én ne volnék jó ebben a szerepben? A legjobbak vagyok, ha tudni akarod. Ki hallott már olyat, hogy nem vagyok jó Tanító-nő?

Nyáray Mefiszto abban a mértékben lelt nyugodtabb, amelyikben látta a hatást. Kiterjesztelte két karját, olyan volt az, mint keserű vén fa, amint az ágaival áldást ad.

— Na igen, fiam, kár magad ennyire izgatnod. Feltétlenül te vagy a legjobb Tanító-nő, mihelyt elképzelem, hogy zsidóiskolában tanítasz.

De erre már gyorsan tovább sassirozott, mert művészi megbántottságok esetében sose lehet tudni a következményeket.

Ja igaz, a vendégszereplés megtörtént, a művésznőt nem szerződötték. Helyette abban a színpadon a társulat más három tagját vitték Budapestre.

Szeged a 400 ágyas Vöröskereszt-kórházért

A következő újabb adományok érkeztek a Magyar Vöröskereszt Egyesület szegedi hadikórház részére:

Kézpénzadományok:

Az újszegedi Magyar Kender-, Len- és Jutapari Rt.; Gellér József igazgató adománya 60.—
Bolgár Károly igazgató adománya 40.—, tisztviselőik havi fizetésének 1 százaléka 210.—, mesterek 50.—, munkások 440.—, 10 ágyra összesen 800.— pengő. Szegedi pénzügyigazgatóság fogalmazói kara 10.—. Városanyai áll. elemi isk. tantestülete 20.—. Alsóvárosi elemi isk. tanítótestülete 80.—. Vigyázó Rezső 100.—, Janiczky Angéla 10.—, özv. Stein Péterné 10.—, Csányi Mihály 20.—, Heszlényi Béláné 1 drb lepedő megváltás 7 pengő, továbbá 1 párna 2 huzattal, 1 drb paplan 2 drb huzattal. Keresztessy Julia gyűjtése: Fekete Nándor 2.—, özv. Máyer Hermanné 2.—, N. N. 1.—, Koreck Simonné 1.—, Kovalick Györgyné 1.—, Otott Lajosné 1.—, dr. Széll Gyula ügyvéd 10.—, Herédi Gizella —50.—, özv. Szendrői Lászlóné 5.—, Ökrös Temetkezés —50.—, Kelemen Dezső —50.—, Erdélyi Lászlóné 3.—, Ökrös Mihály —50.—, Rókáné —50.—, Bruckner Elemérné 2.—, Zöldi György 1.—, Varga István 1.—, N. N. —50.—, dr. Bogdán Géza 2.—, N. N. —50.—, N. N. 1.—, N. N. 1.—, N. N. 1.—, Katona László 2.—, Vajda Ernő 5.— pengő.

A Délmagyarország gyűjtése

A Délmagyarország kiadóhivatalához újabban a következő adományok érkeztek a Vöröskereszt-kórház felszerelésére:

Dr. Tóth Jenő	80.— P
Hesser Lajos	10.— P
Eddigi gyűjtésünk	406.50 P
Összesen:	496.50 P

JÉGSZEKRÉNYEK

villamos hűtőkészülékek, sörkimérőkészülékek, fagylaltgépek, jéggyártóberendezések.

HENNEFELD jégszekrénygyár

Budapest, VI., Óutca 6. szám

Arszjegyzék ingyen és bérmentve. Telefon.: 112-026, 116-440

Nemzetközi Vásáron Inarcsarnok 301b.